

Technische Verantwoording DAPM0967

Dit document is een bijlage bij de bestanden:

- *DAPM0967_Alleenverdienersproblematiek_v0.90.pdf*
- *DAPM0967 – uitkomsten simulatie1.xlsx*
- *DAPM0967 – uitkomsten simulatie2.xlsx*

Datum   5 september 2023

Colofon

Projectnaam	Analyse Alleenverdienersproblematiek
Projectnummer	DAPM-967
Versienummer	0.90

Contactpersonen:

Datafundamenten & Analytics | Verantwoording & Eenmalige Analyses

Disclaimer

Met deze rapportage levert Datafundamenten & Analytics (DF&A) op basis van data en analytics kwantitatieve inzichten die bijdragen aan de ontwikkeling van beleid. Het gaat om een analyse in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, die waarschijnlijk gedeeld wordt met de Tweede Kamer. Cijfers uit deze rapportage mogen voor dat doel gebruikt worden, voor een juiste interpretatie van de cijfers is het van belang dat de analisten betrokken blijven.

Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de informatie in dit rapport. Datafundamenten & Analytics onttrekt informatie uit betrouwbare bronnen en heeft met alle mogelijke zorg betracht dat ten tijde van publicatie, informatie waarop conclusies of advies zijn gebaseerd niet onjuist of misleidend is.

U bent, als ontvanger van de verstrekte analyse, vanaf het moment van ontvangst verantwoordelijk voor de bescherming van de aan u verstrekte analyse. Bij twijfels over het rechtmatig gebruik van de analyse, neem dan contact op met de contactpersoon bij Datafundamenten & Analytics of uw lokale data-coördinator.

Inhoud

1	Afbakening populatie	4
2	Koppeling informatie m.b.t. toeslagen	7
3	Simulatie 1 – wegvallen UAHK en lager sociaal minimum	8
4	Simulatie 2 – huidige inkomen vervangen door bijstand	10
5	Filtering van resultaten: contra-indicaties	14
6	Aandachtspunten bij interpretatie van de uitkomsten	20

1 Afbakening populatie

De afbakening van de populatie is bepaald in overleg met de opdrachtgever en vastgelegd in een Plan van Aanpak. Het doel van de analyse is om in kaart te brengen hoeveel alleenverdieners-huishoudens er mogelijk een besteedbaar inkomen hebben dat lager is dan het besteedbaar inkomen van een bijstandspaar.

Uitgangspunt was aanvankelijk de analyse van vier jaar geleden, waarin de populatie is bepaald door personen voor wie uitbetaling algemene heffingskorting (UAHK) is vastgesteld (elementnummer 9628). Die populatie is in principe voldoende voor simulatie 1.

In tweede instantie is echter besloten het onderzoek uit te breiden met simulatie 2. Omdat ook alleenverdieners-huishoudens zonder afbouw UAHK minder te besteden kunnen hebben dan bijstandspaar kan voor simulatie 2 niet volstaan worden bij de populatie-afbakening van het eerdere onderzoek, en wordt de populatie uitgebreid.

We hanteren daarbij in eerste instantie een ruwe afbakening van de populatie '**alleenverdieners**', waarbij we zo weinig mogelijk huishoudens op voorhand willen uitsluiten. Vervolgens filteren we diverse groepen waarvoor de simulatie (zeer waarschijnlijk) niet relevant is, zie hoofdstuk 5. Tegelijkertijd is van tevoren al duidelijk dat huishoudens met een bovenmodaal inkomen zelden beter af zullen zijn met alleen een bijstandsuitkering plus maximale toeslagen. Voor de eerste onderzoeksvraag bestaat de populatie sowieso uit alle huishoudens die in belastingjaar 2021 UAHK hebben ontvangen. Deze populatie is uitgebreid met andere alleenverdieners-huishoudens o.b.v. de volgende criteria:

- alle **huishoudens** in 2021 met een **verzamelinkomen (vzi) lager dan 40.000 euro**,
- waaraan de **minstverdienende partner hoogstens 10.000 euro** bijdraagt,¹
- en de **meestverdienende partner minstens 10.000 euro** bijdraagt.²

Uit deze populatie selecteren we alle huishoudens waarbij voor tenminste één van de partners een **definitieve aangifte** is vastgesteld voor belastingjaar 2021. Van een **huishouden** is sprake als beide partners erkend zijn als elkaars fiscale partner voor deze definitieve aangifte en dat van beide het fiscaal nummer is vastgelegd.³

Uit het oogpunt van dataminimalisatie is de populatie verder beperkt tot huishoudens waarvan de minstverdienende partner is geboren na 1962.⁴ Om technische redenen zijn ook huishoudens buiten beschouwing gelaten waar bij de minstverdienende partner een negatief verzamelinkomen is vastgesteld.

Resulterende bestand voor de analyses is op huishoudensniveau: elk van de 340.318 records bevat 1 huishouden (HHID). Dat record omvat de informatie van twee

¹ Als de minstverdienende partner een hoger verzamelinkomen zou hebben dan zou hij waarschijnlijk zijn volledige AHK zelf kunnen benutten. Dan bestaat de UAHK-problematiek niet meer, en beschouwen we het ook niet als een alleenverdieners-huishouden.

² Als de meestverdienende partner een lager verzamelinkomen zou hebben dan zou hij zelf zijn AHK nog niet volledig benutten, en kan de partner sowieso geen UAHK ontvangen.

³ `ih_fp_fisc_partconcl_ind = 1 and ih_fp_finr_part IS NOT NULL`

⁴ Alleen deze huishoudens hebben te maken met de afbouw van de UAHK. Voor oudere minstverdieners wordt de UAHK niet afgebouwd. Die huishoudens kunnen dus nog steeds tweemaal AHK verzilveren, en daar kan de situatie waarin het huishouden minder kan besteden dan een bijstandspaar niet optreden.

personen: de meestverdienende partner (mep) en de minstverdienende partner (mip). Voor simulatie 1 is alleen de deelpopulatie relevant van huishoudens die in 2021 UAHK hebben ontvangen, dat zijn er 180.904. Bij simulatie 2 is de relevantie niet van tevoren bekend, maar worden achteraf diverse relevantiefilters toegepast. De uitbreiding zorgt voor 159.411 extra huishoudens. Van de eerder geselecteerde 180.904 voldeden daarnaast 67.517 huishoudens ook aan de uitgebreide criteria.⁵

NB: Als van beide partners geen definitieve aangifte IH is vastgesteld, dan vormen ze géén onderdeel van deze analyse. Bij de interpretatie van de resultaten dient daar dus rekening mee gehouden te worden.⁶

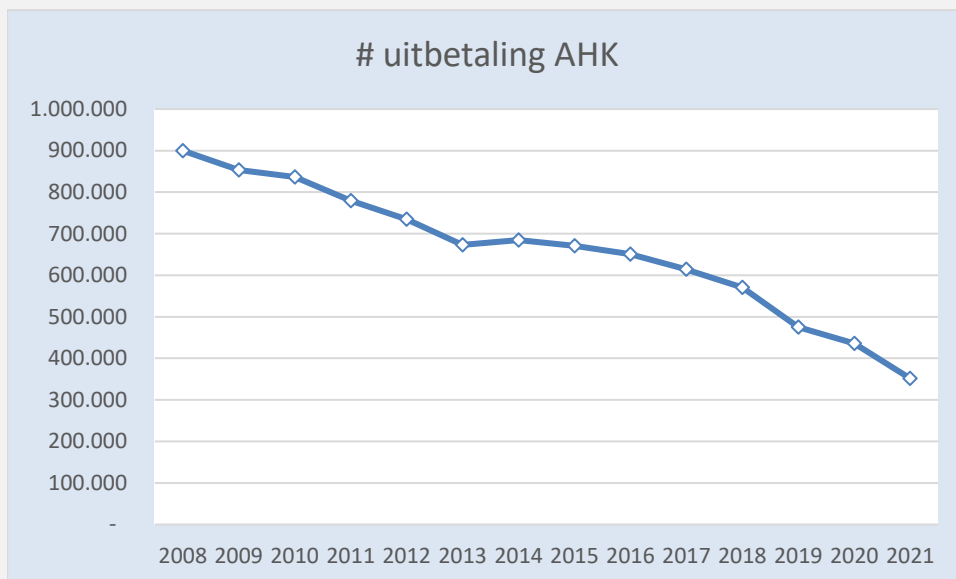
---

⁵ De 113 dzd hh die wel UAHK ontvangen maar niet aan de criteria voor uitbreiding voldoen, zijn overwegend hh met hoge inkomens. Maar het omvat ook ruim 2 dzd huishoudens waarbij alleen de minstverdienende partner aangifte heeft gedaan. Zie ook de opmerking hierover bij hoofdstuk 6.

⁶ Helaas is van deze huishoudens niet officieel vast te stellen of zij fiscaal partner zouden zijn.

Systematiek van uitbetaling niet-verzilverde Algemene Heffingskorting ('overdraagbaarheid')

Het aantal personen dat in aanmerking komt voor uitbetaling van algemene heffingskorting (AHK) daalt al jaren gestaag (zie onderstaande figuur). Dat komt door de systematiek die hier achter zit.

Het is namelijk niet zo dat men eerst zijn 'eigen' deel van de AHK verzilvert, dan kijkt wat er nog over is, en van dat deel vervolgens een % mag 'overdragen' aan de partner. De systematiek werkt anders:

- Eerst wordt vastgesteld welk deel er in een jaar max. uitbetaald/overgedragen kan worden.
    - o Bv. in 2021 max. 13,3% van 2.837 = 379 euro (naar boven afgerond).
  - Daarna wordt gekeken hoeveel AHK de belastingbetaler zelf al kan verzilveren.
  - Dat zelf-verzilverde deel mag sowieso niet meer overgedragen worden.
    - o Bv: als de minstverdienende partner zelf al 200 euro AHK kan verzilveren, dan resteert er in 2021 nog maar $379 - 200 = 179$ euro voor eventuele uitbetaling.
- In 2022 zou dit huishouden zelfs helemaal geen UAHK meer hebben.

Omdat het % max. uitbetaling jaarlijks afneemt, neemt dus niet alleen het uit te betalen bedrag af, maar ook het aantal mensen dat überhaupt nog een overdraagbaar bedrag overhoudt.

NB: merk op dat een belangrijke groep niet onderhevig is aan de afbouw omdat zij geboren zijn vóór 1963.

Bron: SZW/Fin/CPB.

2 Koppeling informatie m.b.t. toeslagen

De onderzoekspopulatie wordt verrijkt met gegevens over het gebruik van toeslagen. Hiervoor is een gegevenslevering overeengekomen via het Gegevensloket en een privacytoets uitgevoerd. De gegevenslevering is een herhaling van de levering voor het eerdere onderzoek: DF&A levert een lijst met finrs, Toeslagen koppelt daaraan de volgende variabelen:

- regeling_oms (indicator HT-ZT-KGB-KOT)
- bedrag_mnd (het maandbedrag in euro's)
- partner (het finr van de toeslagpartner)
- draagkr (het toetsingsinkomen waarop de toeslag is gebaseerd)

De toeslaggegevens zijn bepaald met als peildatum 1 juli 2021. In de analyse voor belastingjaar 2021 hebben we de maandbedragen vermenigvuldigd met 12 om tot jaarbedragen te komen.

De gegevens m.b.t. toeslagpartner en toetsingsinkomen zijn nodig om de kwaliteit van de gegevenskoppeling te valideren. Zo zijn bijvoorbeeld enkele uitzonderlijke huishoudens uit de resultaten gefilterd, wanneer men wel fiscale partner was voor het belastingjaar 2021 maar geen toeslagpartner bleek op peildatum 1 juli 2021.⁷ Daarnaast is het toetsingsinkomen van huishoudens met huurtoeslag essentieel in de simulaties om het recht op huurtoeslag betrouwbaar te simuleren, omdat dit toetsingsinkomen vanwege medebewoners hoger kan liggen dan het verzamelinkomen van alleen beide fiscale partners.

---

⁷ Een mogelijke oorzaak is bijvoorbeeld dat een persoon geen recht heeft op zorgtoeslag, zoals militairen, gemoedsbezwaren, gedetineerden, buitenlandse studenten, partners jonger dan 18 jaar. Ook kan het voorkomen dat de situatie op toeslag-peildatum 1 juli afwijkt van de situatie op andere momenten in het jaar.

3 Simulatie 1 – wegvallen UAHK en lager sociaal minimum

- Netto huishoudinkomen is in principe gelijk aan het verzamelinkomen minus de verschuldigde inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen plus de UAHK. Maar wanneer van één van de twee partners de definitieve aangifte ontbreekt is deze waarneming onvolledig, en daardoor ongeschikt. Dit wordt gecorrigeerd door voor deze ontbrekende waarnemingen het netto inkomen uit de loonopgaves van UWV te gebruiken.⁸
- Simuleer het wegvallen van de UAHK: **netto_hh_sim1_excl_aanvul**.
- Simuleer tevens een lager wettelijk sociaal minimum (o.b.v. $1,5875 \cdot AHK$).⁹
- Indien vzi door wegvallen UAHK onder de nieuwe (lagere) netto-bijstandshoogte voor paren (SocMin) valt, volgt een aanvulling (aanvullende bijstand of een aanvulling via de Toeslagenwet (TW)) van het inkomen tot aan het nieuwe SocMin: **netto_aanvul_bijstand**.
  - Of tot het inkomen in de uitgangssituatie, indien dat inkomensniveau reeds onder het nieuwe SocMin lag
- Resultierend in gesimuleerd netto inkomen **netto_hh_sim1**:
  - netto_hh_sim1_excl_aanvul
  - netto_aanvul_bijstand
- De helft van de aanvulling wordt gebruteerd, want de minstverdienende partner kan eindelijk zelf zijn AHK benutten.¹⁰
- Nieuwe toetsingsinkomens vaststellen: oude toetsingsinkomen + bruto aanvulling. $VZI\_hh\_sim1 = VZI\_hh + bruto\_aanvul\_bijstand$
- Simulatie van de *vermindering* van toeslagen o.b.v. het hogere toetsingsinkomen. Het gedeelte van de bruto aanvulling dat boven de afbouwgrens van zorgtoeslag/huurtoeslag (ZT/HT) valt, leidt tot een verlaging van de ZT/HT. Het afbouwpercentage van de zorgtoeslag is 13,58%, bij de huurtoeslag gebruiken we een lineaire benadering van de afbouw van 27%.¹¹
- Resultierend in gesimuleerd besteedbaar inkomen **bestb_hh_sim1**:
  - netto_hh_sim1
  - de toeslagen zoals in 2021 waargenomen
  - de gesimuleerde vermindering van die toeslagen uit voorgaande stap
- Gevraagde uitkomst is het aantal huishoudens dat te maken zal krijgen met een verlaging van de toeslagen *als gevolg van* het wegvallen van de UAHK en het bruteren van de aanvullende uitkering die daarvoor in de plaats komt. De technische afbakening van die groep betekent:
  - $verlies\_UAHK > 0$
  - $bruto\_aanvul\_bijstand > 0$

⁸ Merk op dat wanneer van *beide* partners de definitieve aangifte ontbreekt die huishoudens *niet* worden meegenomen in de analyse.

⁹ De parameters $1,5875 \cdot AHK$ en 0% fiscale uitkering AHK zijn gekozen om de situatie van kalenderjaar 2023 na te bootsen, wanneer het verschil tussen referentiesystematiek en fiscale werkelijkheid maximaal is. Die 1,5875 is het gemiddelde van de parameters 1,6 voor het eerste halfjaar 2023 en 1,575 voor het tweede halfjaar 2023. Alle andere parameters worden constant gehouden in de simulatie. M.a.w. daarvoor geldt de feitelijke waarneming van kalender- en belastingjaar 2021.

¹⁰ $Bruto\ aanvullende\ bijstand\_hh = netto\_aanvullende\_bijstand\_hh / (1 - (0,5 * tarief\ box\ 1))$. We verdelen de aanvulling 50-50 over de meest- en de minstverdienende partner. De meestverdienende partner zal hierdoor extra belasting moeten betalen. De minstverdienende partner kan hiervoor zijn eigen recht op AHK gebruiken en betaalt daardoor feitelijk geen belasting; diens recht op AHK zelf is immers niet verdwenen, alleen de uitbetaling van het niet-verzilverde deel is in 2023 volledig afgebouwd.

¹¹ De werkelijke afbouw is veel complexer, deze lineaire benadering is vastgesteld in overleg met de opdrachtgever.

- tenminste één van de toeslagen is niet-missing
- de simulatie heeft geleid tot een vermindering van het bedrag aan toeslagen

In de simulatie kijken we alleen naar zorgtoeslag en huurtoeslag. Vanwege de complexe voorwaarden en beperkte impact laten we kinderopvangtoeslag en kindgebonden budget¹² buiten beschouwing.

Let op: omdat de feitelijk waargenomen inkomens zijn gedefinieerd in prijsniveau 2021, moeten ook de gesimuleerde bedragen dat prijsniveau hebben. We gebruiken dus niet het '*sociaal minimum van 2023*' maar het '*sociaal minimum van 2021 berekend met de parameter $1,5875 \cdot AHK$* '. Hetzelfde geldt voor de toetsingsinkomens en toeslagen: we gebruiken niet de werkelijke bedragen uit 2023, maar maken een simulatie van herziene 2021-bedragen in een hypothetische situatie.

Het is dan ook niet correct om te spreken van '*het simuleren van de 2023-situatie*'! Vooral niet omdat we andere 2023-parameters zoals beleidswijzigingen (hoger wettelijk minimumloon) en inflatie/indexatie van parameters ook niet simuleren. Het gaat hier om een simulatie *waarin het verschil tussen de systematiek van sociaal minimum en werkelijkheid zo groot mogelijk is*, uitgevoerd op basis van *de feitelijk waargenomen populatie van 2021, hun verzamelinkomen en toeslagen*.

---

¹² In het kindgebonden budget geldt in 2021 een verhoogde inkomensdrempel (verzamelinkomen tot waar het maximale toeslagbedrag wordt ontvangen) van € 38.853. Het is niet waarschijnlijk dat alleenverdiener-huishoudens minder te besteden hebben dan een bijstandspaar vanwege minder kindgebonden budget.

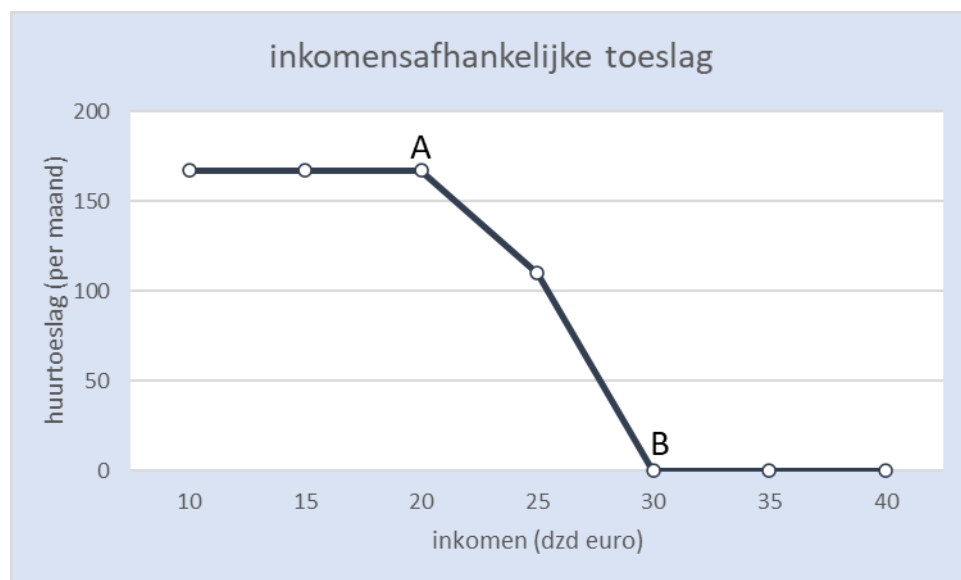
4 Simulatie 2 – huidige inkomen vervangen door bijstand

De theorie van deze simulatie is vrij eenvoudig, maar in de praktijk zitten er een aantal complicaties aan die uitleg behoeven.

1. Eerst creëren we de hypothetische situatie dat van alle huishoudens **de huidige inkomensbron wordt vervangen door een bijstandsuitkering voor paren**.
  - a. Die uitkering wordt berekend voor dezelfde situatie als bij simulatie 1, dus zonder UAHK en met evt. aanvulling (zie tekstkader op vorige pagina).
  - b. Daarbij geldt dus een referentiesystematiek o.b.v. $1,5875 \cdot \text{AHK}$, m.a.w. het gemiddelde van de parameters zoals die in 2023 gelden: 1,6 per 1 januari en 1,575 per 1 juli. Dat betekent een wettelijk sociaal minimum van 18.228 euro netto, en een bijbehorende bruto bijstandsuitkering van 19.959 euro.¹³
2. Vervolgens stellen we de zorgtoeslag en huurtoeslag vast die horen bij die bijstandsuitkering.
3. Daarmee bepalen we **of het huishouden in die hypothetische situatie een hoger besteedbaar inkomen heeft dan met hun huidige inkomensbron ('beter af is')**.¹⁴

De uitdaging van deze simulatie zit hem in de bepaling van het maximale, voor het huishouden relevante niveau van huurtoeslag omdat dit maximum per huishouden verschilt en afhangt van diverse parameters die mogelijk niet worden waargenomen in de data: hoogte van de huur, aantal kinderen, medebewoners, etc. Al die onbekende parameters zijn van invloed op het toetsingsinkomen of de (maximale) hoogte van huurtoeslag.

Figuur 1 Gestileerd voorbeeld van afbouw van de huurtoeslag

Als echter in 2021 géén huurtoeslag is ontvangen, dan weet je niet of dat komt omdat het huidige toetsingsinkomen te hoog is of doordat aan een andere voorwaarde niet wordt voldaan. Als het huidige toetsingsinkomen te hoog is dan bevinden de huishoudens zich in bovenstaande figuur wél op de curve, maar rechts van punt B.

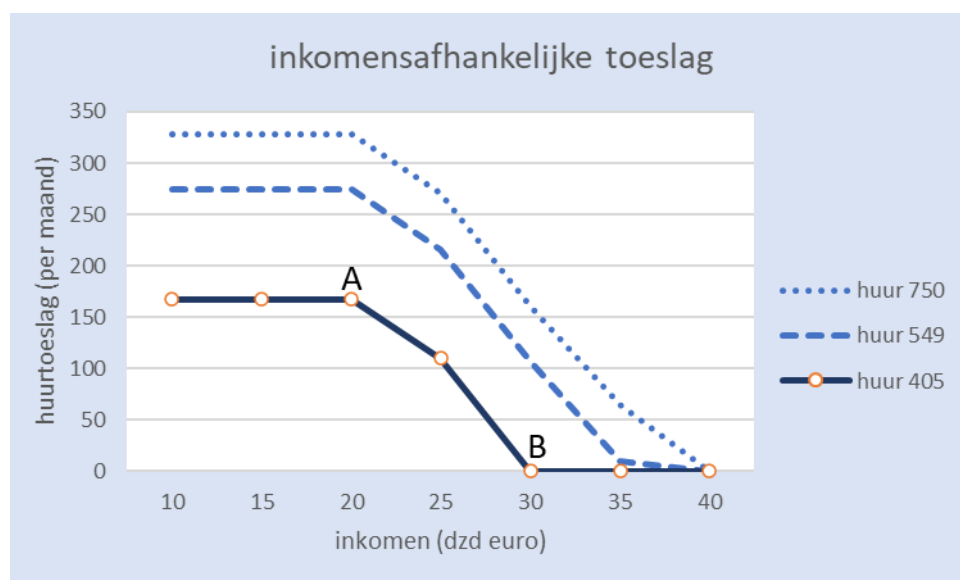
¹³ Prijsniveau 2021, zie ook de tekstbox hierover.

¹⁴ Het gaat om de huidige inkomensbron zoals berekend in simulatie 1, dus zonder uitbetaling UAHK en met eventueel een gebruteerde aanvullende bijstand.

Als aan een voorwaarde niet wordt voldaan, dan zijn ze geen onderdeel van de curve en kunnen zij zich bijvoorbeeld ook links van punt B bevinden. In het eerste geval zullen zij bij een lager inkomen over de curve naar links schuiven en alsnog huurtoeslag ontvangen. In het tweede geval zal nooit huurtoeslag worden ontvangen.

Complicerende factor hierbij is dat er niet sprake is van één curve, maar dat de curve per individu verschilt en afhangt van de hoogte van de huur. De huurtoeslag 2021 wordt afgebouwd boven een toetsingsinkomen van 20.000 euro. Hoe hoger de maandhuur, hoe hoger de huurtoeslag. En hoe hoger de huurtoeslag, hoe hoger het inkomen waarbij de huurtoeslag volledig is afgebouwd (zie Figuur 2). Bij een rekenhuur van 405 euro/maand is de huurtoeslag al volledig afgebouwd bij een inkomen van 30.000 euro, bij een huur van 750 euro/maand ligt die grens veel hoger.

Figuur 2 Afbouw huurtoeslag bij rekenhuur van resp. 405, 549 en 750 euro/maand

Helaas zijn er geen gegevens beschikbaar over de hoogte van de huur van mensen zonder huurtoeslag, dat is immers geen onderdeel van hun aangifte. Wanneer een huishouden met 30.000 euro inkomen in 2021 geen recht heeft op huurtoeslag, komt dat dan omdat hun inkomen te hoog is, een medebewoner ook inkomen heeft, of hebben zij misschien om andere redenen geen recht op toeslag? Dat kunnen we dus niet empirisch vaststellen.

Wel is het zo dat we (achteraf) de uitkomsten van de simulatie filteren, en alleen huishoudens bekijken met een verzamelinkomen van 30.000 euro of minder.¹⁵ Dat betekent dat huishoudens in die gefilterde populatie nooit rechts van punt B kunnen liggen. Als zij in 2021 géén huurtoeslag ontvingen, zijn er drie mogelijkheden:

- Ze hebben geen huur- maar een koopwoning.
- Ze hebben een huur van minstens 405 euro/maand maar geen huurtoeslag aangevraagd (niet-gebruik) of toegekend gekregen (geen recht).
- Ze hebben een huur van minder dan 405 euro/maand. Dan is óf hun inkomen te hoog (huurtoeslag volledig afgebouwd) of ze hebben sowieso geen recht.

De eerste mogelijkheid kunnen we in de simulatie benaderen door een indicator die aangeeft of huishoudens in 2021 een fiscale aftrek eigen woning hebben. De tweede

¹⁵ Zie hoofdstuk 5.

mogelijkheid betekent dat andere redenen dan inkomen er voor zorgen dat ze geen huurtoeslag ontvangen, in dat geval verandert de simulatie daar niets aan en blijft de huurtoeslag gewoon nul. Het maakt daarbij niet uit wat precies de reden is voor het niet ontvangen van huurtoeslag: niet-gebruik, teveel vermogen of andere redenen.¹⁶ Het derde geval zou een probleem zijn voor de simulatie: wanneer het inkomen daalt naar bijstandsniveau (19.959 euro bruto), kan hier een onbekend bedrag aan huurtoeslag van toepassing zijn.¹⁷

We doen echter de aanname dat anno 2021 een maandhuur van 405 euro onrealistisch laag is voor een meerpersoonshuishouden. Onder die aanname kan de derde optie niet voorkomen: huishoudens zonder huurtoeslag in 2021 krijgen dan simpelweg in de simulatie ook geen huurtoeslag.

De hoogte van de zorgtoeslag is alleen afhankelijk van het inkomen, en dat ligt in de simulatie onder het afbouwpunt. Voor alle huishoudens wordt in de bijstand de maximale zorgtoeslag gesimuleerd: 2.487 euro. Achteraf worden huishoudens weggefilterd die in 2021 waarschijnlijk wel recht hadden maar geen toeslag hebben aangevraagd. Voor de groep met inkomen en vermogen onder de drempel wordt een indicator aangemaakt, die in een volgende stap wordt gebruikt om de uitkomsten te filteren (zie hoofdstuk 5).¹⁸

Samenvattend, in de simulatie geldt dat:

- de zorgtoeslag voor iedereen maximaal is,
- de huurtoeslag 0 is wanneer in 2021 sprake is van fiscale aftrek eigen woning,
- de huurtoeslag 0 is wanneer in 2021 geen huurtoeslag is vastgesteld
- wanneer in 2021 wel huurtoeslag is vastgesteld, de huurtoeslag wordt berekend op basis van het toetsingsinkomen en huurhoogte voor de huurtoeslag in 2021 i.c.m. de inkomensachteruitgang (bruto inkomen 2021 min bruto bijstand).¹⁹

Uitkomst van simulatie 2 is de variabele *beter_af_omvang*, die het verschil weergeeft in besteedbaar inkomen (netto inkomen + toeslagen) tussen de gesimuleerde situatie (gesimuleerd besteedbaar inkomen als bijstandspaar) en de uitgangssituatie (werkelijk besteedbaar inkomen in 2021). Die uitkomst wordt samengevat in de variabele **beter_af_met12**, op het tabblad *output_master* in de Excel-bijlage. Deze variabele heeft drie categorieën:

- bijstand (besteedbaar inkomen is hoger als bijstandspaar)
- gelijk
- huidig (in 2021 waargenomen besteedbaar inkomen is hoger)

Om de analyse robuuster te maken voor technische artefacten zoals afrondingsverschillen hebben we bij de toewijzing van deze categorieën een marge

---

¹⁶ Ook in geval van niet-gebruik van HT (als er wel recht is maar dat recht niet gebruikt wordt) willen we in de simulatie die situatie constant houden. Er is dan geen sprake van fiscale alleenverdienersproblematiek, maar van andere problematiek (niet-gebruik van voorzieningen). Er kan ook sprake zijn van een te hoog vermogen; technisch was het mogelijk geweest om hiermee al expliciet rekening te houden bij de simulatie van huurtoeslag, dat was echter niet noodzakelijk omdat deze gevallen sowieso achteraf uitgefilterd worden (zie hoofdstuk 5). Andere redenen (geen zelfstandige woning, medebewoner met te veel inkomen of vermogen) kunnen we niet vaststellen, maar ook die veronderstellen we constant.

¹⁷ De huurtoeslag zal dan ergens tussen nul en 2.000 euro/jaar liggen.

¹⁸ Daarbij valt niet uit te sluiten dat enkele huishoudens uit die groep daadwerkelijk geen recht hebben op zorgtoeslag: militairen en niet-in-Nederland-verzekerden.

¹⁹ Daarbij uiteraard rekening houdend met de afbouwgrens, waaronder de huurtoeslag maximaal is. Voor meerpersoonshuishoudens onder de AOW-leeftijd is die in 2021 vastgesteld op 22.000 euro. Alleen het deel van de inkomensachteruitgang dat zich boven deze grens bevindt wordt vermenigvuldigd met een afbouwpercentage van 27%. Technisch detail daarbij is dat de inkomensafhankelijkheid bij huurtoeslag niet strict lineair is, maar obv expert opinion van SZW is besloten dat een lineaire afbouw van 27% voor deze simulatie volstaat.

ingebouwd van 12 euro. Wanneer de simulatie aangeeft dat het verschil tussen de huidige situatie en de hypothetische bijstandssituatie minder bedraagt dan 12 euro (op jaarbasis) wordt het huishouden ingedeeld in de categorie 'gelijk'. Dus alle huishoudens die vallen in de categorie 'bijstand' hebben volgens de simulatie een minstens 12 euro hoger besteedbaar inkomen wanneer zij hun huidige inkomen zouden vervangen door een bijstandsuitkering voor paren.²⁰

---

²⁰ De keuze voor 12 euro komt voort uit de validatie van de verdeling van de uitkomsten. De uitkomsten -0,48 en +11,64 euro blijken relatief vaak voor te komen. Bij nadere bestudering blijkt dat het in beide gevallen een afrondingsverschil betreft, opgeblazen met factor 12 doordat maandbedragen zijn omgerekend naar jaarbedragen.

5 Filtering van resultaten: contra-indicaties

De uitkomsten zijn zo veel mogelijk gefilterd van niet-relevante uitkomsten. In overleg met de opdrachtgever is vastgesteld welke mogelijkheden er zijn om uit de beschikbare gegevensset variabelen te destilleren die functioneren als 'contra-indicatie': een indicatie dat er bij dit huishouden zeer waarschijnlijk geen sprake kan zijn dat zij een hoger besteedbaar inkomen zouden hebben als bijstandspaar, of geen valide simulatie kan worden uitgevoerd. Deze indicatoren omvatten zowel technische redenen (bv. onvolledige waarneming gedurende het belastingjaar 2021) als logische inhoudelijke redenen (bv. geen recht op bijstand door teveel vermogen). Doel van deze filtering is om zo dicht mogelijk bij de relevante uitkomst te geraken, in de wetenschap dat de ideale situatie nooit 100% bereikt zal worden. Uiteindelijk zijn er 19 relevantiefilters toegepast om de ruwe uitkomsten te filteren. Het is belangrijk om bij het gebruik van de resultaten in gedachten te houden dat niet alle registratie- en interpretatieproblemen kunnen worden opgelost.²¹

Het effect van deze filtering is dat er zo'n 300 duizend huishoudens wegvallen waarvoor de simulatie niet relevant geacht wordt. Van de resterende 44 duizend huishoudens is bij 6,4 duizend aannemelijk dat zij als bijstandspaar een hoger besteedbaar inkomen zouden hebben dan zij in 2021 in werkelijkheid hadden. Deze huishoudens krijgen het label 'beter af met bijstand'.

Tabel 1 Filtering van ruwe afbakening naar relevante populatie

Beter af met..	blijft over na filter	valt weg in filter	Totaal
huidige situatie	32.000	263.000	295.000
gelijk (-/+12 euro)	5.900	15.500	21.400
bijstand	6.400	17.500	23.900
Totaal	44.300	296.000	340.300

Aantal huishoudens afgerond op meervouden van 100.

Tabel 2 geeft een overzicht van de 19 toegepaste filters. De rechterhelft van de tabel laat achtereenvolgens zien hoeveel huishoudens voldoen aan de indicator in de ruwe afbakening, en hoe veel huishoudens met deze indicator daadwerkelijk gefilterd zijn uit het resultaat 'beter af in de bijstand'.

Zo zijn er bijvoorbeeld 2,8 dzd huishoudens voor wie geldt 'geen van beide personen heeft NL-belastingplicht', maar uiteindelijk zijn er daarvan maar 0,5 dzd die als uitkomst van de simulatie het label kregen 'beter af met bijstand'. De overige 2,3 dzd kregen dus het label 'gelijk' of 'huidige situatie'. Die 0,5 dzd zijn vanwege deze filtering niet meegeteld in de 6,4 dzd uit Tabel 1, maar zijn onderdeel van de 17,5 dzd (in de cel daarnaast).

De precieze impact van één filtervariabele is meestal niet vast te stellen, omdat ze vaak onderling samenhangen. De impact is dan afhankelijk van de volgorde waarin je de filters toepast. Bijvoorbeeld: de 71.900 huishoudens met kenmerk '*rendementsgrondslag box3 zit boven vermogensgrens bijstand*' omvatten waarschijnlijk ook veel van de 27.000 huishoudens met kenmerk '*hh maakt gebruik van vrijstelling geringe eigenwoningsschuld*'. Vanwege de sterke samenhang is het gezamenlijke effect van deze twee filters op de ruwe populatie dus niet 71.900 plus 27.000, maar minder. En het gezamenlijke effect op de filtering van uitkomst 'beter af met bijstand' (meest rechter kolom in Tabel 2) is dus in ieder geval minder dan 4.700

²¹ Zo blijven bijvoorbeeld huishoudens die geen definitieve aangifte doen buiten beeld.

plus 1.800. De aantallen in Tabel 2 dienen dan ook slechts als indicatie van de absolute bovengrens van een effect.

Tabel 2 Relevantiefilters die zijn toegepast op uitkomsten van simulatie 2

Naam variabele	omschrijving contra-indicatie	#hh in ruwe populatie	wv. gefilterd uit beter-af-met-bijstand
flag_sumBelPI_nul	geen van beide personen heeft NL-belastingplicht (onvolledige waarneming)	2.800	500
flag_vziMep_niet_def	meestverdienende partner heeft geen (definitieve) aangifte (onvolledige waarneming)	2.100	300
flag_emigrant	onvolledige waarneming vanwege emigratie tijdens belastingjaar 2021	2.000	400
flag_immigrant	onvolledige waarneming vanwege immigratie tijdens belastingjaar 2021	5.400	1.700
flag_aangBuit	mogelijk onvolledige waarneming vanwege aangifteformulier Buitenland	3.400	600
flag_aangMig	mogelijk onvolledige waarneming vanwege aangifteformulier Migratie	7.700	2.100
flag_overleden	onvolledige waarneming vanwege overlijden tijdens belastingjaar	1.500	200
flag_jonger21	minstens één persoon tijdens belastingjaar jonger dan 21 (ongeldige simulatie)	900	200
ind_ink_AOW	hh ontvangt AOW (ongeldige simulatie, geen doelgroep)	10.000	400
flag_vrijgInk	hh maakt gebruik van vrijstelling inkomen buitenlandse organisatie (ongeldige simulatie)	300	100
flag_wuo	hh heeft 'winst uit onderneming' aangegeven (ongeldige simulatie)	90.000	7.000
flag_box2	hh heeft box2 aangegeven (ongeldige simulatie)	3.000	100
flag_box3	rendementsgrondslag box3 zit boven vermogensgrens bijstand (ongeldige simulatie)	71.900	4.700
flag_gews	hh maakt gebruik van vrijstelling geringe eigenwoningsschuld (ongeldige simulatie)	27.000	1.800
flag_vziCorr_30kPlus	hh heeft in 2021 een (gecorrigeerd) verzamelinkomen > 30.000 euro ²² (geen doelgroep)	222.000	300
flag_bank_verm_bove_n_grens_Mip	banksaldi plus effecten minus niet-hypotheekschulden > 20.000 euro én mip geen definitieve aangifte (waarschijnlijk ongeldige simulatie)	26.200	2.500
flag_geen_zt_m_wel_recht	geen ZT ontvangen, wel onder de inkomens- & vermogensgrens (waarschijnlijk ongeldige simulatie)	44.600	9.900
flag_net2_onder_90pc tSocMin	gesimuleerde netto inkomen hh < 90% gesimuleerde sociaal minimum (waarschijnlijk ongeldige simulatie)	20.900	8.800
flag_tsl_geen_tslp	wel fiscaal partners, maar geen toeslagpartners (waarschijnlijk ongeldige simulatie)	13.900	3.000
alle 19 filters tegelijkertijd		296.000	17.500

Aantal huishoudens afgerond op meervouden van 100.

²² Indien een van de partners geen definitieve aangifte heeft gedaan dan is het verzamelinkomen waar mogelijk gecorrigeerd door tevens naar de loonopgaven te kijken.

De filtering op verzamelinkomens van maximaal 30.000 euro is het enige filter dat niet is gebaseerd op achtergrondkenmerken, maar direct raakt aan een variabele die in de simulatie gewijzigd wordt. De reden om hierop achteraf te filteren is dat, na overleg met de opdrachtgever, vastgesteld is dat de simulatie van de fiscale alleenverdienersproblematiek in de praktijk alleen relevant is voor huishoudens onder deze grens. De grens van 30.000 euro weerspiegelt namelijk **het bruto inkomen dat een alleenverdieners-huishouden met een arbeidsongeschiktheidsuitkering nodig heeft om hetzelfde besteedbaar inkomen te hebben als een bijstandspaar** (netto + huurtoeslag + zorgtoeslag – gemiddelde Zvw-premie en gemiddeld eigen risico). Om de impact van deze filtering te controleren hebben we een robustness check uitgevoerd, zie verderop in dit hoofdstuk.

Onderstaande variabelen zijn niet gebruikt in de filtering a priori. In de Excel-bijlage zijn deze variabelen wel beschikbaar om desgewenst achteraf alsnog te filteren.²³

Tabel 3 Filters beschikbaar voor post-filtering

<i>Naam variabele</i>	<i>omschrijving</i>
flag_woning	saldo eigen woning aangegeven
flag_pga	persoonsgebonden aftrek aangegeven
flag_bijstand5k	hh heeft bijstandsuitkering > 5.000 euro
flag_bijstand20k	hh heeft bijstandsuitkering > 20.000 euro
flag_ht_kgbkot	vzi is ongelijk aan toetsingsinkomen HT, maar wél aan toetsingsink. KGB/KOT
flag_vziMip_niet_def	minstverdienende partner heeft geen (definitieve) aangifte
flag_vziMip_niet_def_wel_uitk	minstverdienende partner heeft geen (definitieve) aangifte, maar wél inkomsten uitkering
flag_vziMip_niet_def_wel_loon	minstverdienende partner heeft geen (definitieve) aangifte, maar wél inkomsten loon

Onderstaande variabelen zijn wel onderzocht, maar de impact bleek dermate gering dat zij uiteindelijk niet zijn meegenomen in de filtering:

Tabel 4 Filters die niet meegenomen maar wel onderzocht

<i>Naam variabele</i>	<i>omschrijving</i>
flag_aftRLijf	hh maakt gebruik van aftrek lijfrente
flag_loon40k	hh heeft looninkomen > 40.000 euro
flag_zt_kgbkot	vzi is ongelijk aan toetsingsinkomen ZT maar wel aan toetsingsinkomen KGB/KOT
flag_partn_ong	fiscale partner is niet in alle toeslagen ook toeslagpartner
flag_ambtshalve	minstens één persoon in hh heeft ambtshalve aangifte

Marginale effecten

Waar Tabel 2 de bovengrens van het effect per filter weergeeft, wordt de ondergrens gevormd door het zogenaamde 'marginale effect' van een filtervariabele. Vrij vertaald geeft dat weer *hoeveel extra records het label 'beter af in de bijstand' gekregen zouden hebben als we alléén deze ene filter hadden weggelaten*. Merk op dat dit slechts een hypothetische situatie is, omdat deze filters zijn aangezet met

²³ Ten behoeve van geanonimiseerde uitkomsten zijn combinaties van variabelen die minder dan 10 keer voorkomen samengenomen in een restcategorie en daarmee niet meer apart herleidbaar.

het doel om zo dicht mogelijk bij een relevante uitkomst te komen. Tabel 5 laat de marginale effecten zien die (na afronding) groter zijn dan nul.

Tabel 5 Marginale effecten van filters in simulatie 2

	Marginale effect (aantal hh)
geen ZT ontvangen, wel onder de inkomens- & vermogensgrens	1.100
wel fiscaal partners maar geen toeslagpartners	700
gesimuleerde netto inkomen lager dan 90% sociaal minimum	500
hh heeft 'winst uit onderneming' aangegeven	400
rendementsgrondslag box3 zit boven vermogensgrens bijstand	300
hh heeft verzamelinkomen > 30.000 euro	100
banksaldi > 20.000 euro én minstv.partner geen def. aangifte	100
meestverdienende partner heeft geen (definitieve) aangifte	100
hh maakt gebruik van vrijstelling geringe eigenwoningschuld	100

Aantal huishoudens afgerond op meervouden van 100. De overige filters hebben een effect van afgerond nul.

Ook hier is de grootte van het effect sterk afhankelijk van de samenhang tussen de variabelen. Hoe sterker de samenhang met andere variabelen, hoe lager het marginale effect. Het uitzetten van meerdere filters tegelijk zal waarschijnlijk een groter effect hebben dan de som van hun marginale effecten. Bijvoorbeeld: Wanneer de resultaten niet gefilterd zouden zijn voor huishoudens met hoge box 3-grondslag, dan had dat hoogstens 300 extra records opgeleverd met het label 'beter af in de bijstand'. Terwijl er volgens Tabel 1 in totaal wel 4.700 huishoudens door dit filter geraakt worden. Dat komt omdat deze filtervariabele sterk samenhangt met andere filters, onder andere het filter dat aangeeft of een huishouden gebruik maakt van de aftrek voor geringe eigenwoningschuld. Als het ene filter uitgezet wordt, worden deze huishoudens altijd nog opgepikt door het andere filter. Het uitzetten van één van die filters heeft dan nauwelijks effect, alleen het uitzetten van twee filters tegelijkertijd heeft effect op de hh op wie beide filters van toepassing zijn.

Robustness check voor filtering op inkomens tot 30.000 euro

Om de impact van het filteren van hogere inkomens te controleren hebben we een robustness check uitgevoerd m.b.v. een alternatief scenario. Weliswaar kunnen we uit het marginale effect al concluderen dat het weglaten van deze ene beperking slechts 0,1 dzd extra huishoudens zou opleveren met label 'beter af met bijstand', maar dat doet niet helemaal recht aan de onzekerheid rondom huishoudens waarvoor we in 2021 geen huurtoeslag konden vaststellen. In simulatie 2 krijgen deze huishoudens ook geen huurtoeslag toegewezen, maar dat is juist conditioneel op die inkomensbeperking die we nu willen testen (zie pagina 11). M.a.w. als we ook inkomens groter dan 30.000 euro gaan simuleren, kunnen we niet meer stellen dat in Figuur 2 "huishoudens in die gefilterde populatie nooit rechts van punt B kunnen liggen". We kunnen niet uitsluiten dat deze inkomens recht zouden krijgen op huurtoeslag, indien hun huidige inkomen vervangen zou worden door een uitkering op bijstandsniveau. Zelfs bij een maandelijkse huur van 750 euro is immers de huurtoeslag voor inkomens van 40.000 euro volledig afgebouwd, maar op bijstandsniveau maximaal.

Omdat we op zoek zijn naar de maximale afwijking, vervangen we in het alternatieve scenario voor deze onzekere huishoudens (inkomen > 30.000 euro, geen aftrek eigen

woning en in 2021 geen huurtoeslag) de huurtoeslag van nul door de maximale huurtoeslag. Op basis van empirische waarneming in onze data voor 2021 is dit maximum vastgesteld op 4.301 euro op jaarbasis. In dit alternatieve scenario blijkt het marginale effect van de filtering op inkomens tot 30.000 euro uit te komen op 400 huishoudens. Kortom: zelfs wanneer we dit filter achterwege laten én bij huishoudens van wie het recht op huurtoeslag onzeker is een bedrag van 4.300 euro simuleren, zouden hoogstens 400 extra huishoudens met een inkomen boven de 30.000 euro het label krijgen 'beter af met bijstand'.

Het uitsluiten van deze hogere inkomens heeft dus een beperkt effect op de uitkomst van de simulatie. In plaats van 6,4 dzd zou het hoogstens 6,8 dzd worden, maar omdat dit de bovengrens betreft zal het effect in werkelijkheid kleiner zijn. Zo zullen huishoudens met een lagere maandhuur dan de maximaal toegestane huur immers in werkelijkheid minder dan 4.301 euro huurtoeslag ontvangen, en huishoudens met een hogere huur zullen in werkelijkheid zelfs helemaal geen recht hebben.

6 Aandachtspunten bij interpretatie van de uitkomsten

De gepubliceerde tellingen zijn gebaseerd op simulaties van een hypothetische situatie. Om dergelijke simulaties te kunnen maken zijn aannames nodig, zowel theoretische als technische. Uit aannames vloeien beperkingen voort wat betreft de geldigheid van de resultaten, het is dan ook niet mogelijk om met deze analyse aan alle uitzonderingssituaties recht te doen. Met die beperkingen dient rekening gehouden te worden tijdens de interpretatie van de resultaten.

In het bijzonder wijzen we daarbij op de volgende beperkingen:

- Als beide partners geen definitieve aangifte IH doen, dan vormen ze geen onderdeel van deze analyse. In dat geval is er namelijk geen fiscale partnerrelatie vastgesteld. Het doen van aangifte is niet verplicht als de voorheffing gelijk is aan de eindheffing én er geen uitnodiging tot het doen van aangifte is verstuurd.
- Als één van de partners geen definitieve aanslag heeft ontvangen, is er geen volledig verzamelinkomen bekend en wordt daardoor het besteedbaar inkomen wellicht onderschat. In de simulaties worden deze gevallen waar mogelijk gecorrigeerd door tevens naar de loonopgaven te kijken, maar bij de ruwe afbakening van de populatie (vóór koppeling aan Toeslagdata) was deze correctie helaas niet mogelijk. Bij de filtering achteraf wordt wel weer de gecorrigeerde versie van het verzamelinkomen gebruikt.
- Belangrijke aanname is dat alle beschikbare gegevens ten tijde van de analyse correct zijn. Dat impliceert dat niet (geheel) correcte registraties mogelijk tot verkeerde uitkomsten kunnen leiden.
- De afbakening van de onderzoekspopulatie heeft plaatsgevonden op 14 juni 2023. De koppeling met gegevens door Toeslagen (op basis van peildatum 1 juli 2021) heeft plaatsgevonden op 15 juni 2023. Wijzigingen die na die datum hebben plaatsgevonden zijn geen onderdeel van de analyse.
- Er is gekeken naar de definitieve aangiften van belastingjaar 2021. In principe zouden die voor alle aangifteplichtigen bekend moeten zijn ten tijde van het onderzoek. In de praktijk kunnen er altijd enkele uitzonderingen zijn, zoals aangiften die nog onder behandeling zijn en hierdoor niet vastgesteld.
- Er is geen rekening gehouden met eventuele navorderings- en verminderingaanslagen.
- De doelgroep uit simulatie 1 (huishoudens met negatief effect op toeslagen als gevolg van wegvallen UAHK) overlapt grotendeels met de doelgroep van simulatie 2 (huishoudens die beter af zouden zijn met een bijstandsuitkering dan met de huidige inkomensbron). De overlap is echter niet volledig; een kleine duizend gevallen uit de eerste doelgroep vallen in de filters voor zelfstandigen, vermogen of aftrek geringe eigenwoningschuld. Zij hebben dus waarschijnlijk geen recht op een reguliere bijstandsuitkering.
- Er zijn uitzonderingssituaties waarin huishoudens voor de definitieve aangifte over een belastingjaar wél als fiscaal partner geregistreerd zijn maar niet als toeslagpartner op 1 juli. Omdat voor deze huishoudens de simulatie mogelijk onbetrouwbare uitkomsten oplevert, zijn deze gevallen opgenomen in de filtering. De impact van het filter is elders in deze publicatie beschreven.
- In de simulaties wordt geen rekening gehouden met andere relevante ontwikkelingen tussen 2021 en 2023 ('ceteris paribus'). De resultaten moeten daarom worden gezien als hypothetische exercitie, los van economische ontwikkelingen (bv. inflatie, loonstijging) en beleidswijzigingen (bv. extra verhoging wettelijk minimumloon).
- Gemeentelijke minima-ondersteuning blijft in deze analyse buiten beschouwing.

- De rol van fiscale aftrekposten blijft in de simulatie onderbelicht. Aftrekposten staan in principe tegenover gemaakte kosten. In simulatie 2 zouden die kosten gewoon blijven bestaan, terwijl de mogelijkheid om de aftrekposten te verzilveren door de bijstandsuitkering mogelijk verdwijnt. De simulatie houdt geen rekening met het mogelijk verdwijnen van aftrekposten, simpelweg omdat niet goed is vast te stellen in hoeverre dat bij een huishouden daadwerkelijk zou gebeuren. Want tegelijkertijd ontstaan er ook allerlei nieuwe mogelijkheden om kosten vergoed te krijgen, zoals de Tegemoetkoming Specifieke Zorgkosten (TSZ) en vergoeding via bijzondere bijstand.
- Simulatie 1 is m.i.v. 2023 niet meer relevant, omdat er geen huishoudens meer bestaan bij wie de UAHK nog wordt afgebouwd. Alleen huishoudens waarvan de minstverdienende partner is geboren voor 1963 hebben nog recht op UAHK, en dat recht wordt niet afgebouwd. Voor alle andere huishoudens is het recht inmiddels al afgebouwd tot 0%. Herhaling van deze simulatie is dus alleen mogelijk voor 2022.
- Huishoudens waarbij de meestverdienende partner geen aangifte heeft gedaan (voorheffing = eindheffing) komen toch voor in onze onderzoekspopulatie omdat we die aanvullen met huishoudens die in belastingjaar 2021 UAHK krijgen. Dat zijn huishoudens waarin dus alleen de minstverdienende partner aangifte doet. Maar in 2023 bestaat die UAHK niet meer. Als daardoor de minstverdienende partner ook geen aangifte meer doet verdwijnen zij van de radar, omdat we niet meer kunnen vaststellen dat het fiscale partners zijn. Voor een herhaling van deze analyse zou je dan een ander partnerbegrip moeten hanteren. Het lijkt te gaan om minstens 2 dzd huishoudens.

Daarnaast zijn de volgende technische aannames van belang:

- In simulatie 1 wordt aangenomen dat huishoudens onder het sociaal minimum altijd aanvullende bijstand aanvragen om het gat van de afbouw heffingskorting op te vullen. In werkelijkheid moeten gezinnen hiervoor zelf actief de gemeente benaderen, waardoor sprake kan zijn van niet-gebruik.
- Er wordt ook verondersteld dat er geen restricties zijn om in aanmerking te komen voor aanvullende bijstand. Het gat tussen netto inkomen en sociaal minimum zou immers ook via de Toeslagenwet opgevuld kunnen worden, in dat geval is er geen vermogenstoets.
- Het netto inkomen bestaat uit het definitief vastgestelde verzamelinkomen van beide fiscale partners minus betaalde belasting plus uitbetaling heffingskorting. Indien van een van beide partners geen definitief vastgesteld verzamelinkomen bekend is, wordt diens netto inkomen vastgesteld o.b.v. het looninkomen en de loonheffing uit de loonopgaves.
- In gevallen waar het netto inkomen in 2021 lager ligt dan het netto sociaal minimum (volgens de 2023-parameters), wordt in beide simulaties het netto inkomen nooit hoger dan het netto inkomen 2021.
- De aanvullende bijstand wordt slechts voor de helft gebruteerd. Verondersteld wordt dat de minstverdienende partner zelf zijn AHK kan benutten.
- Omdat in simulatie 2 de huishoudinkomens hoger dan € 30.000 uiteindelijk weggefilterd worden, wordt aangenomen dat de resterende populatie in 2021 nooit te maken heeft gehad met volledige afbouw van huurtoeslag. M.a.w. als zij in 2021 géén huurtoeslag ontvingen, dan kwam dat niet doordat hun inkomen te hoog was maar omdat zij geen huurtoeslag aangevraagd hebben of geen recht hadden. In theorie zou de huurtoeslag volledig afgebouwd kunnen zijn bij een toetsingsinkomen van € 30.000 en een rekenhuur van € 405/maand. De aanname is dat zo'n lage huur in de praktijk niet voorkomt bij een meerpersoonshuishouden.